

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де дое орі по септемъль: Меркзреа ши Съмъгъта. — Презтераціоне се фаче дн Сивіѣ ла еспедітъра фоеі; пе аффаръ ла Ч. Р. поше, кз вані гага, прин скрісорі франкате, адресате кьтре еспедітъръ.
Предіѣлъ презтераціонеі пентрз Сивіѣ есте пе анъ 7. фл. м. к.; еар

N^o 96.

АНЪЛЪ III.

Сивіѣ 3. Декемврие 1855.

пе о жметате де анъ 3. фл. 30. кр.
— Пентрз челедалте пьрді але Трансильваніі ши пентрз провинціеле дн Монархіѣ пе знъ анъ 8. фл. еар пе о жметате де анъ 4. фл. — Инсерателе се пьтесекъ кз 4. кр. шьрзл кз слове мичі.
Пентрз прич. ши дері стръіне пе знъ анъ 12 ф. пе 1/2 анъ 6 ф. м. к.

Венеше телеграфиче.

* Копенбург 8 Декем. к. н. Ресортъл Инперіѣлор съ фіе окзпат кз планърі дн привінда дптъріѣ С. Петерсбургълші ши а Москвѣ. Комісіа менітъ спре ачеаста сар кондъче дн С. Петерсбург де цепералъл ден, еаръ дн Москва де цепералъл Тотлебен.

* Лондон 8 Декем. Парламентъл есте кіемат пе 30 Іансар. апл вѣитор.

О привіре асѣпра прокъшіреі кълъреі сѣііңделор дндоубе, ши дндоубеі а филозофіеі ши а причінілор ачелора, каре о дннедекъ.

V.

Къ пзмаі сінгъра авере ши тьріе а орі ши кьреі націі пз е де ажне спре ачеа, ка съ се поатъ рѣдіка ла зн град маі дналт ал кълъреі сѣііңѣіче пілдъ віе авеш пре Араві. — Аравіі днкъ де пе ла міжлокъла веакълъі а 8-леа прин кзпріндегеа а маі тълтор провинде кълтивате, ши прин комерціѣл чел дн зі дн зі тот маі та-ре лѣдіт, прин адънателе одоаре літераріе ши артистиче ши прин факълъціле челе де кълъра спірітълъл лесне кзпріндътоаре, пзмаі декът се дпльдаръ ла зн град дналт ал кълъреі. — Каліфі атжт дн Европа кжт ши дн Асіа се деосевіръ прин ізвіреа, че авеа кьтръ сѣііңде, ши ле пльчеа фоарте прин разеле тълселор челе лпн стрълъчїтоаре аші тьрі потпа палатърілор лор, ши днпре тоці Ал Мансър (domni 759—775) Харон-Ал-Решід (domni 786—805) ши Морасет (мърїнд 811) аѣ фост чеі маі дплькъ-раці ізвіторі ши дпайнтъторі аї сѣііңделор ши артелор, каріі рѣдікаръ бібліотечі констътътоаре днпрезн пзмер днпрозиторіѣ де кьрдї, ши знверсітъці репзміте, репзвержад ши інімънд фоарте прин челе маі стрълъчїте дарърі, пре Поеді, Літерациі ши Скрїіторі. Зн доміторіѣ Арав дпъ че днвінсе пе дпльратъл греческ. дї дпльсъ де чеа маі стрълкъ даторіе, ка днкіп де трївѣт, съї трїмітъ атжтеа маіскрісе, кжте пзмаі ва потеа адъна. — Нічі Леон ал 10-леа нічі Лъдовік ал 14-леа пѣ фост маі зелоші спре дпайнареа ши протовареа кълъреі сѣііңделор декът Харон-Ал-Решід ши фїзл съѣ Ал Матозн. — Кжт аѣ фост де таре тълдїтеа кьрдїлор де Каліфі адънате, се поате ведеа де аколо, кз ла апл 1258 кжнд Тьтаріі кзпрінсеръ Багдадъл, тоате кьрдїле ле арѣкаръ дн Тїгръ, а кьрора пзмър атжта аѣ фост де таре, дпкжт пе знплътъра форматъ де джиселе, аѣ потът съ треакъ атжт педестрітеа, кжт ши кълърітеа ка пе зн под. — Бібліотека Каліфїлор дн Еціпт авеа 40 де Солоане, дн Палатъл дн Каїро конста дн маі тълте, декът зн міліон шеасъ съте де міі де вѣкъці, тоате дн легътъръ азрітъ ши кз тьргьрїтарі дпръвтъсѣятъ. — Ал-Хакет ал 2-леа, знл днпре доміторіі арабі, авеа дн Спаніа, Афрака ши Асіа оаменї трїміші, каріі тоте опъріле літераре с'аѣ ле кзмпъра орі ши кз че пред, с'аѣ ле декопіа. — Ши дптърачест кіп адънъ дптълїнд кз шасе съте міі де вѣкъці, пзмеръл віне дптокмітеі сале бібліотечі, а кьріі пзмаі рецістръл конста дн 44 вѣкъці дн фоліо-формат. — Бібліотека чеа песте тьскъръ таре адънатъ де Прінціпіі Амарізі, конста дн треі міліоане вѣкъці. — Пре лжгъ ачеаста маі лъкра дпкъ о сътъ де копіаторі, кз плъці аплале; еаръ алдіі аѣ фост трїміші дн тоте пьрціле пентрз кзмпърареа челор маі преціоасе ши маі rare опърі.

Ши тотъші атжта стръданіе ши остепеалъ, атжта зел, пре-гьтірі потпоасе, о ашіа песпъсъ келтълалъ, ши пзтернікъ патро-ціпаре пз потъръ дпльда літератъра арабікъ, ши а форма літерациі

тарі — ши оаре пентрз че? пентрз кз а лісіт ачеа, че дп-сѣлъ спіріт де віадъ дн сѣііңде, ши літератъръ — адекъ — лі-бертатеа — фьръ де каре нічі кз поате фї ворбъ де дпльдаре. Де нічі провине даръ ачеа, кз дн скоалеле дн Багдад, Самар-канд ши Къфа пз дпфлорїръ алте сѣііңде, декът кзпосціңделе, кз каре се кзпрінде пзтереа дпкїпзїтоаре. — Ла джпшіі артікълал чел де кьпетеніе аѣ фост Поесіа чеа позъ, фїлолоціа ши компілареа (адънареа) алтор кзпосціңде літераре, еаръ пз алте сѣііңде, каре чер ши поттеск зн сѣор маі лібер ал спірітълалъ, ши каре съ фїе фост де тьрїме ши енерціе карактерісате.

Маі тьрзіѣ, кжнд Моріі доміторіі Спаніеі прин ізвіреа ши рѣвна, че авеа кьтръ сѣііңде ши прин продъктеле дпфълъкърате-лор лор потері дпкїпзїтоаре рѣдікаръ Суаніа дн стареа пекълъ-реі, пе кжнд злїціе дн Севїла, Толедо ши Гранадѣ ера дп-фрѣтсѣдате кз Палатърі потпоасе, кълдїте дн мармъръ ши дп-подобїте кз азрітъръ стрълъчїтъ, пе кжнд прин лъкръріле лор, челе атїнгътоаре де елоквендіе, поесіе, арте, фїлозофіе, агрікъл-търъ ши граматїкъ реверса разеле лзмїніі асѣпра Европѣ дп-треці, ши Мъсълманіі дн скоалеле дн Кордова ши Толедо се фькъръ дпвъцъторіі Европѣ, — де знде е даръ ачеаста, кз Спаніолїі, ачеастъ вібе ши потернікъ націе, пз се потъ рѣдіка ла зн град маі дналт ал сѣііңделор ши ал артелор, — ши кз алте ка-пете іңценіоасе — афаръ де черкъл дпкїпзїреі — авїа потеа а-ръта? — фьръ контразічере де аколо, кз джиса съв еїїда лібер-тъціі чеі де аср пз'ші пзтъ дескїде кале, каре съ о кондъкъ ла алгарїл чел потпос ал оріціналеі тьрїміі інтелектъале, кз дн Суаніа спірітеле кз зн сѣор маі дналт фъсеръ обїектеле персѣкь-рілор, ши пре тоці ачеа, кжці — треакъд песте прескрїселе мар-ціні — дпдръспїа а гжнді деспре лъкрърі атїнгътоаре де інтереселе овшешї, дї ащента пз чїнсте, пз деосевїре, чї дн протївъ дїспред, дпкїсоаре, фок ши фїере. — Де нічі пзрчеаса пещїің-цъ, сѣверстїдіа (кредїнда дешартъ) ши гроаса чеацъ а преж-децелор цїнъръ легат маі тълте веакърі пре попъръл ачелъі фьр-мос пьмълт спанїк, ши кжнд пе ла сѣжрїшїтл веакълъі ал 15-леа прин пемърїтоареа афларе а іңценіосълъі Хрістофор Колъмъ Мо-нархіа спанїкъ се фькъ домітоаре песте о лъме позъ, кареа днзндъ деара кз аср; фапта ачеаста таре продъкътоаре пзмаі де пемълцъміторі. П'аѣ фькът нічі о скїтваре кореспондътоаре дн кълъра інтелектъалъ а Спаніеі, ши ачеа провиндъ днзндатъ прин азрл Арабілор ши ал Амерїканїлор, дпкъ ши астъзі е зна дн-тре челе маі съраче ши пекълтивате провинде. —

Дн тімпъріле маі позе Церманїа, каре нічі кз авереа Гре-цілор, нічі кз а Романїлор, нічі кз а Італянїлор дн тімпъріле челе векї, прекъм нічі кз а Елгезїлор дн тімпъріле де фадъ пз се поате лъзда, е о довадъ віе деспре ачеа, кз ши фьръ де о авере таре ши тьріе національ, орі ши каре націе се поате дп-пъца ла зн град маі дналт а кълъреі сѣііңѣіче, ба кіар ши а дптрече пе алтеле. — Б...ъ.

138. Монархїа Австріакъ. Трансильванїа.

Сивіѣ 1 Декемврие. Манїфестаціле де вѣкъріе че ле фачет марїлор вьрваці, каріі цїп дн тълла лор кжрта ферїчіреі поа-стре, сжнт еспресїа сїмѣїмітелор че ле хрпїт дн ініма поастръ кьтре фькъторїі де віне. Ізвіреа, респектъл ши девотаментъл, че ле арьтъш, пз пі се чер кз пзтереа, пз пі се дптълз кз сіла, чї ле сїмѣїм ка прин інстїкт ши піле дїктеазъ ініма чеа рекъпоскъ-

